

Αθήνα, 05.06.2026

Προς:

**Τη Συντακτική Επιτροπή του
ιστολογίου constitutionalis
m.gr (Όμιλος
«Αριστόβουλος Μάνεσης»)**

Θέμα: Απάντηση/Διαμαρτυρία στο δημοσίευμα του ιστότοπού σας με τον τίτλο «Το "πολεμοχαρές" ΝΣΚ κατά της ακαδημαϊκής ελευθερίας: Η στρατιωτική χρηματοδότηση της έρευνας»

Αξιότιμες/οι Κυρίες/Κύριοι,

Με ιδιαίτερη έκπληξη ανέγνωσαν τα μέλη της Ένωσής μας το άρθρο του Αναπληρωτή Καθηγητή Συνταγματικού Δικαίου του Α.Π.Θ. κ. Ακρίτα Καϊδατζή., το οποίο φιλοξενήθηκε πρόσφατα στον έγκριτο ψηφιακό σας χώρο.

Ο ιστότοπός σας, ως ηλεκτρονική μετεξέλιξη του blog www.manesis.blogspot.com του αείμνηστου Πανεπιστημιακού Δασκάλου και διαπρεπούς Νομικού Αριστόβουλου Μάνεση και ως πνευματικό δημιούργημα του Ομίλου «Αριστόβουλος Μάνεσης», έχει ταυτιστεί στη νομική κοινότητα με την προαγωγή του επιστημονικού διαλόγου, του συνταγματικού στοχασμού και την καλλιέργεια του ακαδημαϊκού ήθους. Για τον λόγο αυτό, η φιλοξενία ενός κειμένου που διολισθαίνει από την επιστημονική κριτική στον προσωπικό λίβελο αποτελεί ατυχές ολίσθημα.

Επιθυμούμε να καταστήσουμε σαφές ότι η Ένωσή μας δεν προτίθεται να εισέλθει σε διάλογο επί της ουσίας των νομικών σκέψεων του συντάκτη του άρθρου. Οι νομικές απόψεις κρίνονται στη βάση του επιστημονικού διαλόγου, μέσω της διαπάλης μεταξύ κρατούσας και μειοψηφούσας άποψης στη θεωρία, καθώς και στις δικαστικές αίθουσες, και η βασιμότητα ή μη των εκατέρωθεν ισχυρισμών κρίνεται από τη δύναμη των επιχειρημάτων τους.

Εκείνο, όμως, που αδυνατούμε να προσπεράσουμε είναι η πρωτοφανής διολίσθηση του ύφους και οι ανάρμοστοι χαρακτηρισμοί που επιστρατεύονται. Όταν ένας πανεπιστημιακός δάσκαλος επιλέγει να αντικρούσει την ατομική γνωμοδότηση επί ερωτήματος που έθεσε το αρμόδιο όργανο διοίκησης ενός ΑΕΙ χρησιμοποιώντας εκφράσεις όπως «*παραληρηματικού χαρακτήρα σκεπτικό*», «*γελοιότητα της γνώμης*», «*νομική ανεπάρκεια*» και «*απίστευτης τσαπατσουλιάς γονατογράφημα*», τότε παύει να λειτουργεί ως επιστήμονας και μετατρέπεται σε λιβελογράφο.

Η επιστήμη του Δικαίου απαιτεί ψυχραιμία, νηφαλιότητα και, πρωτίστως, κόσμια γλώσσα. Η χρήση ύβρεων και μειωτικών χαρακτηρισμών κατά προσώπων και θεσμών δεν προσθέτει ούτε ένα γραμμάριο νομικής βασιμότητας στο κείμενο, αντιθέτως, υποδηλώνει ένδεια επιχειρημάτων, η οποία επιχειρείται να καλυφθεί διά του θορύβου.

Ακόμη πιο λυπηρή είναι η ευκολία με την οποία ο συντάκτης υιοθετεί ιστοπεδωτικές γενικεύσεις, θίγοντας συλλήβδην το σώμα των λειτουργών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Το ΝΣΚ, ως συνταγματικά κατοχυρωμένος θεσμός, και τα μέλη του επιτελούν το καθήκον τους με υψηλό αίσθημα ευθύνης, θεσμική προσήλωση και επιστημονική επάρκεια που έχει δοκιμαστεί στο χρόνο (144 συναπτά έτη από το έτος 1882 μέχρι και σήμερα). Το να εγκαλούνται συλλογικά για «*άγνοια*» και «*ακαταλληλότητα*» επειδή μια έγκριτη λειτουργός του ΝΣΚ εξέφρασε μια αιτιολογημένη νομική άποψη, συνιστά φθηνό λαϊκισμό που δεν προάγει ούτε την ακαδημαϊκή ελευθερία ούτε τον νομικό διάλογο.

Η ελευθερία του λόγου και η ακαδημαϊκή ελευθερία είναι ιερές, αλλά δεν πρέπει να συγχέονται με την αμετροέπεια και την έλλειψη ευγένειας. Ο αείμνηστος Αριστόβουλος Μάνεσης δίδαξε γενιές νομικών όχι μόνο με το βαθυστόχαστο επιστημονικό του έργο, αλλά και με το υποδειγματικό, ευπρεπές και αυστηρά θεσμικό του ήθος. Είναι βέβαιο πως το ύφος του εν λόγω άρθρου ελάχιστη σχέση έχει με αυτή την παράδοση και δεν περιποιεί τιμή στη μνήμη του.

Ευελπιστούμε ότι η παρούσα επιστολή θα δημοσιευθεί στον ιστότοπό σας ως οφειλόμενη απάντηση για τη διαφύλαξη της δεοντολογίας και του επιπέδου του δημόσιου διαλόγου.

Με εκτίμηση,

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Η Πρόεδρος

Εμμανουέλα Πανοπούλου

Η Γεν. Γραμματέας

Αθανασία Μήτρου-Κρυστάλλη